

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р МАГДАЛЕНА КОСТОВА-ПАНАЙОТОВА, ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ «НЕОФИТ РИЛСКИ», ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“ ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ 2.1 ФИЛОЛОГИЯ (БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА (СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА), ОБЯВЕН ОТ ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ“, ДВ БР. 42/12.05.2020 Г.

За участие в конкурса са подадени документи от единствен кандидат доц. дн. Албена Кирилова Вачева.

Според представените документи - процедурата е в съответствие с изискванията на нормативната уредба в тази област (Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски“; Закона за висшето образование; Закона за развитие на академичния състав в Република България и др. свързани нормативни актове). Спазени са необходимите срокове.

Доц. дн. Вачева отговаря на минималните национални изисквания за „професор“, видно от приложената таблица.

Биографични данни и академично развитие на кандидата

Доц. дн Албена Вачева е познато име в литературоведските среди не от вчера. Тя е завършила Културология и Българска филология в СУ „Св. Кл. Охридски“ – момент, който вероятно е в основата на факта, че научните ѝ интереси са свързани не само с проблемите на българската литература, литературната история и критика, но и с проблемите на модерността, културната памет, феминизма и др. тя работи в Югозападния университет от 1992 г. , първо като асистент, главен асистент(1994) и доцент (1996) до настоящия момент в катедрата по „Литература“. През 2013 година защитава дисертация за степента „доктор на науките“ с тема на дисертационния труд „Жените писатели в българската литература през първата половина на XX век: Идеологии на публичността и стратегии на писането“.

Работила е като лектор по български език и литература в Университета "Мария Кюри-Склодовска", Полша в периода 2011-2016 г., където получава и грамота за развитието на научната, преподавателската и организационната работа на Института по славянски филологии към същия университет. Изнасяла е лекции по програма Еразъм.

Извън лекциите по съвременна българска литература доц. Вачева е водила курсове като *Културни модели и литературна памет*, *Динамика на поетическите жанрове*, *Културни модели и литературна памет* и др. Тя има 27 години стаж като преподавател 22, от които в Югозападния университет.

Кандидатката има опит с участието в международен проект в рамките на Университета "Мария Кюри-Склодовска", Полша. Участвала е и в три национални научни проекти. Автор е на учебни помагала като „Неканоничната българска литература“ (колективно учебно пособие), „Жената – грешната и святата“ (авторско учебно пособие). Доц. Вачева е и заместник-главен редактор на електронното списание Литернет, което е достатъчно сериозно и познати издание, включено в Националния референтен списък. Редовно участва в национални и международни конференции, член е на Българската асоциация на университетските жени, на Академичния кръг по сравнително литературознание и Националната текстологическа школа към НБУ.

Научен ръководител е на две докторантки, един момент, включен в новите изисквания на Вътрешните правила за развитие на академичния състав. Всичко това очертава облика на един активен, систематичен изследовател и преподавател. Научен ръководител на над 50 дипломанти.

Научна продукция

Научната продукция на кандидатката отразява широк спектър от актуални проблеми на българската литература. Проблематиката, върху която се съсредоточават изследванията на доц. дн. Вачева, е интердисциплинарна. В настоящата процедура кандидатката участва с два текста - монографията *Очеркът в модерната българска литература. България: ЮЗУ "Н. Рилски", 2014* и „Социализмът: памет и разказ“ (*Романът и мемоарната литература за близкото минало*), 2017 г., както и 17 научни

статии в периода след получаване на степента „доктор на науките“. Ще се спра главно на двете монографии, които сами по себе си са достатъчни за профила на обявения конкурс.

В предложените в конкурса текстове Албена Вачева като учен се очертава с постоянството и плавното „опипване“ на даден проблем. Тя е човек, който има смелостта да се занимава с трудоемки и времеемки задачи. По-близката до мен проблематика е свързана с книгата *„Социализмът: памет и разказ“* - текст, който се чете без напрежение, с усещането за зрялост и успокоеност, без патоса на идеологическите трактовки, характерни за някои оптики към това явление. В това изследване първата част се насочва към стратегиите на изграждане на мемоарните текстове, които писателите използват, към вътрешните мотивации за създаването на определени текстове, момент, важен за литературната историография.

Втората прави преход към художествените текстове, подбрани по отношение на кореспонденцията с близкото минало. Отвъд чисто литературоведските идеи монографията прокарва систематично нишки между литературознанието и културологията, литературознанието и социално-политическите контексти. Оттам и един от обединяващите центрове за страха и истината. Вачева използва техниката и на микроскопа, и на телескопа, съчетавайки близките (вътрешните измерения на текстовете) и далечните(културно-историческия, политическия) планове.

„Очеркът в модерната българска литература“ е книга, която проблематизира често дискутирана тема за литературната наука, темата за жанра и неговите съвременни четения и освен, че се насочва към един „граничен“ за българската литература жанр, търси местата, където „високата“ и „масовата“ литература се пресичат; местата, където възникват напрежения и допълвания.

Като цяло доц. дн. А. Вачева се през годините се очертава като сериозен литературен историк, с ясен профил и изследовател на ролята на жените в българското културно пространство. Като преподавател тя активно се включва в изготвянето на учебни пособия, осигуряващи широк достъп до значими литературни артефакти, познати на по-тесен кръг специалисти като анализа върху шесттомната история на българската литература, под редакцията на Михаил Арнаудов, както и антологията *„Жената – грешната и святата“*, популяризираща българска литература, писана от жени в периода до 1944 г. и др.

Изложеното дава убедително основание да се твърди, че като преподавател и изследовател, доц. Вачева има всички необходими достойнства да заеме академичната длъжност „професор“ и напълно отговаря на изискванията на ЗРАС, и Правилника за неговото прилагане за присъждане на тази академична длъжност. Затова убедено изразявам своето положително становище, като препоръчам на уважаемото научно жури да гласува за присъждането на доц. дн. Албена Кирилова Вачева академичната длъжност „Професор“.

24 август 2020

Проф. д-р Магдалена Костова-Панайотова, ЮЗУ „Неофит Рилски“

STATEMENT

BY PROF. MAGDALENA KOSTOVA-PANAYOTOVA, PHD, SOUTH-WEST UNIVERSITY *NEOFIT RILSKI*, MEMBER OF THE ACADEMIC JURY IN THE HABILITATION PROCEDURE FOR OCCUPYING THE ACADEMIC POSITION “PROFESSOR” IN SCIENTIFIC FIELD 2.1 PHILOLOGY (BULGARIAN LITERATURE (CONTEMPORARY BULGARIAN LITERATURE), ANNOUNCED BY SOUTH-WEST UNIVERSITY *NEOFIT RILSKI*, STATE GAZETTE NO. 42 / 12.05.2020

Documents for participation in the habilitation procedure have been submitted by a single candidate - Assoc. Prof. Albena Kirilova Vacheva, Dr. Habil.

According to the submitted documents the procedure is in accordance with the requirements of the legislation in this area (**Regulations on the terms and conditions for acquiring scientific degrees and holding academic positions in SWU *Neofit Rilski*; Higher Education Act; Act on development of the academic staff in the Republic of Bulgaria**). The necessary deadlines have been met.

Assoc. Prof. Vacheva, Dr. Habil. meets the minimum national requirements for the position PROFESSOR, as can be seen in the attached table.

The publications of the candidate reflect a wide range of current problems of Bulgarian literature. The research of Assoc. Prof. Vacheva is interdisciplinary. The candidate participates in the present procedure with two texts - the monograph *The Literary Sketch in Modern Bulgarian Literature. Bulgaria: SWU "N. Rilski"* (2014) and *Socialism: Memory and Narrative (The Novel and Memoir Literature about the Recent Past)* (2017), as well as 17 academic articles in the period after receiving the degree of Dr. Habil. I would like to focus mainly on the two monographs, which in themselves are sufficient for the profile of the announced procedure.

In the proposed texts, Albena Vacheva demonstrates academic perseverance adopting a cautious approach to the analyzed problems. Her work reveals her courage to undertake tough and time-consuming tasks. The topic that I feel as closer to me is the one dealt with in the book *Socialism: Memory and Narrative* – an easily readable text that suggests a sense of maturity and calmness, leaving aside the pathos of ideological interpretations characteristic of some aspects of this phenomenon. The first part of the study focuses on the strategies for constructing memoirs and on the internal motivations for the creation of certain texts, which is important for literary historiography.

The second part makes a transition to literary texts selected in relation to their correspondence with the recent past. Beyond its purely literary ideas, the monograph systematically establishes close connections between literary and cultural studies, as well as between literary studies and socio-political contexts. Vacheva uses the technique of both the microscope and the telescope combining the near (internal dimensions of the texts) and the distant (cultural-historical, political) plans.

The Literary Sketch in Modern Bulgarian Literature is a book that problematizes a frequently discussed topic in literature - the topic of the genre and its contemporary readings. It also tries to find those points of tension and addition, where "high" and "mass" literature intersect.

Overall, Assoc. Prof. A. Vacheva, Dr. Habil. has built her reputation of a serious literary historian with a clear profile and eminent researcher of the role of women in the Bulgarian cultural space. As a lecturer, she has been actively involved in the preparation of textbooks providing wide access to significant literary artifacts known to a narrow circle of specialists such as the analysis of the six-volume history of Bulgarian literature edited by Mikhail Arnaudov.

It can be claimed that as a lecturer and researcher, Assoc. Prof. Vacheva has all the necessary merits to occupy the academic position of PROFESSOR and fully meets the necessary requirements for the award of this academic position. Therefore, I highly recommend to the respected academic jury that Assoc. Prof. Albena Kirilova Vacheva, Dr. Habil. occupy the academic position of PROFESSOR.

August 24, 2020

Prof. Magdalena Kostova-Panayotova, PhD, SWU *Neofit Rilski*